

Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb obce Kotešová na roky 2018 – 2023

Vážení spoluobčania!

Obec Kotešová sa snaží poskytovať svojim občanom čo najlepšie služby a pomoc v sociálnej oblasti. Pretrvávajúce obdobie hospodárskej a ekonomickej krízy sa ale odzrkadlilo aj v zhoršujúcich sa životných podmienkach na Slovensku. Prehlbuje sa nevyhovujúca sociálna situácia niektorých skupín spoločnosti a do kategórie znevýhodnených občanov sa dostáva čoraz viac ľudí. So sociálnou situáciou niektorých skupín spoločnosti sa musí predovšetkým vyrovať samospráva, na ktorú je zo strany štátu prenášaných čoraz viac kompetencií, ale bez finančného krytia. Komunitný plán sociálnych služieb je strategický dokument pre sociálnu oblasť, spracovanie ktorého vyplýva samospráve zo Zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Určuje ciele a priority v sociálnej oblasti a opatrenia smerujúce k dosiahnutiu vízie rozvoja sociálnych služieb v obci. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a potreby a zvoliť stratégiu ich riešenia so zreteľom na prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb, ich technickú, personálnu a finančnú vybavenosť. Obec má možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovala príčiny sociálnej nerovnosti v spoločnosti. Vypracovaný plán zabezpečí, že bude môcť byť nápomocná v neriešiteľných situáciách, do ktorých sa človek dostal z objektívnych dôvodov alebo je pomoc samosprávy žiadúca. Výraz komunita pochádza z latinského *communitas* a znamená spoločenstvo. Komunitu tvorí skupina ľudí, ktorí žijú na jednom mieste, sú schopní oceňovať vzájomné rozdielnosti a vytvárať medzi sebou sociálne väzby. Latinský slovný základ *communitas* je zo slovného základu *communicare* - komunikácia. Prepojenie týchto slovných základov dáva návod na to, ako vytvoriť efektívny komunitný plán sociálnych služieb a to spoznať jednotlivé sociálne skupiny a komunikovať so sociálnymi skupinami, spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali čo najširšiemu spektru obyvateľstva. Plánovaním sa zo stanovených cieľov stávajú reálne požiadavky. Všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri napĺňaní plánovaných zámerov v obci.

PhDr. Mgr. Peter Mozolík
starosta obce

OBSAH

ÚVOD.....	4
1. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	5
1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb.....	5
1.2. Sociálne služby a použitá terminológia.....	6
1.3. Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov.....	8
1.4. Komunita a komunitné plánovanie.....	9
1.5. Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu.....	10
2. ANALYTICKÁ ČASŤ.....	14
2.1. Analýza sociologických a demografických údajov.....	14
2.2. Obyvateľstvo.....	16
2.3. Školstvo.....	18
2.4. Služby.....	18
2.5. Nezamestnanosť.....	20
2.6. Cieľové skupiny komunitného plánu.....	20
2.6.1. Seniori a ťažko zdravotne postihnutí občania.....	21
2.6.2. Nezamestnaní.....	23
2.6.3. Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia.....	24
2.6.4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením.....	27
2.7. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb.....	28
2.9. SWOT analýza v sociálnej oblasti.....	28
3. STRATEGICKÁ ČASŤ.....	30
3.1. Globálny cieľ a strategické ciele komunitného plánu.....	30
3.2. Strategické ciele pre cieľovú skupinu Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.....	31
3.3. Strategické ciele pre cieľovú skupinu nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním.....	33
3.4. Strategické ciele pre cieľovú skupinu Rodiny, deti a mládež.....	34
3.5. Strategické ciele pre cieľovú skupinu osoby ohrozené sociálnym vylúčením.....	35
3.6. Spoločné strategické ciele.....	36
4. MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU.....	38
ZÁVER.....	38

ÚVOD

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách.

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

1. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladzovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Sociálna oblasť súvisí s dokumentmi vyššej úrovne a to:

- Národný strategický referenčný rámec – základný strategický dokument SR, na základe ktorého Slovenská republika môže využívať zdroje z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 a Partnerská zmluva 2014 - 2020
- Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020
- Revidovaný národný akčný plán
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických

osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSV a R SR v júni 2009 vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom, slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2 Sociálne služby a použitá terminológia

Sociálne služby predstavujú rôzne činnosti, ktoré sú určené na pomoc ľuďom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii, nevedia si sami zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov.

Ich hlavným cieľom je pomôcť občanom v tom, aby mohli viesť samostatný život a zachovali si určitý štandard životného štýlu. Okrem toho sa snažia znížiť sociálne problémy v spoločnosti, ktoré vznikajú v dôsledku nerovnosti, čo sa týka príjmov alebo postavenia.

V najväčšej miere tieto služby využívajú seniori, následne rodiny s deťmi, osoby s telesným postihnutím a tiež osoby, ktoré sa z nejakého dôvodu ocitli na „okraji“ spoločnosti.

Vývoj poskytovania sociálnych služieb sa v každej krajine mení podľa:

- demografického vývoja krajiny,
- sociálno – ekonomického vývoja krajiny,
- najnovších trendov v sociálnej oblasti.

Všetky tieto zmeny majú vplyv na spôsob poskytovania a financovania sociálnych služieb a aplikujú sa do praxe postupnými reformami. Podobným spôsobom sa vyvíjali sociálne služby aj v Slovenskej republike. Nové princípy poskytovania sociálnych služieb, ktoré sú bežne uplatňované v sociálnych systémoch vyspelých európskych krajín, boli zavádzané postupne od začiatku 90 rokov. Reformou verejnej správy v Slovenskej republike začali v roku 2002 prechádzať kompetencie aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb na obce/mestá a samosprávne kraje.

Ciele reformy v oblasti sociálnych služieb:

- rozšíriť poskytované služby, ktoré neboli a nie sú zabezpečené v dostatočnej miere vo všetkých regiónoch,
- zabezpečiť služby bližšie k občanom, prechod z veľkokapacitných špecializovaných inštitúcií ku komunitným službám, ktoré nevytrhávajú občanov z ich prirodzeného prostredia,
- vyššia kvalita služieb, čo sa prejaví väčšou rôznorodosťou služieb, ktoré budú primeranejšie uspokojovať individuálne potreby a chrániť práva ľudí v sociálnej núdzi.

Ďalšia súvisiaca terminológia

Sociálna práca je odborná činnosť zameraná na aktívne ovplyvňovanie a riešenie primárne sociálnych problémov aj malej sociálnej skupiny, spoločenstva, lokality. Cieľom je úspešná socializácia alebo integrácia skupiny, ktorá potrebuje dosiahnutie prijateľného vzťahu medzi sociálnym prostredím a neadaptovanými osobami. Ide teda o snahu vytvoriť priaznivé sociálne podmienky pre život v danom prostredí.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby sa poskytujú ako:

- pobytové (celoročné alebo týždenné),
- ambulantné,
- terénne.

Nepriaznivá sociálna situácia je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že dovŕšila dôchodkový vek,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo
- z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

Sociálna exklúzia je sociálne vylúčenie, teda proces separácie jednotlivcov od spoločnosti v dôsledku napr. nedostatočného vzdelania, rasy, pohlavia, veku a pod. Príčiny sociálnej situácie súvisiacej so sociálnou exklúziou sú napr. demografické zmeny, ekonomické zaťaženie domácností, príjmová nerovnosť (ktorá ma okrem iného aj svoj regionálny aspekt),

nezamestnanosť, nedostatok v prístupe k inštitúciám a pod.

Sociálna inklúzia je proces začleňovania sa exkludovaných komunít do spoločnosti, ich aktívne zapájanie sa do sociálneho, ekonomického, politického a kultúrneho života.

Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby alebo rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Sociálna pomoc je aktívna spoluúčasť sociálneho pracovníka a klienta pri riešení problémových situácií v živote klienta. Je určená občanom, ktorí sa dostali do situácie sociálnej odkázanosti a nemajú prostriedky, alebo schopnosti zabezpečiť sa, alebo svojej rodine základné životné potreby. Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov definuje túto situáciu ako stav hmotnej a sociálnej núdze.

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana nedosahuje životné minimum ustanovené zákonom. V tomto prípade ide o situáciu chudoby, do ktorej sa najčastejšie dostáva občan, ktorý je dlhodobo nezamestnaný, nemá pracovný a ani iný príjem, napr. dôchodok.

Sociálna núdza je stav, keď si občan nemôže zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, domácnosť, alebo kontakt so sociálnym prostredím, najmä vzhľadom na vek, sociálnu neprispôbilosť alebo stratu zamestnania

1.3 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:

- zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov,
- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov,
- zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Miestna legislatíva:

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky,
- zásady poskytovania jednorazovej finančnej pomoci,

- Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov podľa § 80 dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Obec

- a/ vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
b/ utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
c/ je správnym orgánom v konaniach o
1. odkázanosti na sociálnu službu:
 - v zariadení pre seniorov,
 - v zariadení opatrovateľskej služby,
 - v dennom stacionári,
 - v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - v odkázanosti na prepravnú službu,
 - a ďalšie.
- d/ vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
e/ poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre,
 2. sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 3. opatrovateľskej služby,
 4. prepravnej služby,
 5. odľahčovacej služby.
- f/ poskytuje základné sociálne poradenstvo,
g/ môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
h/ uzatvára zmluvu:
1. o poskytovaní sociálnej služby,
 2. o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
 3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok a ďalšie.

V ustanoveniach §§ 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní.

1.4 Komunita a komunitné plánovanie

Jedným z možností ako rozvíjať sociálne služby a aktivity pre cieľové skupiny občanov, ktorí sú odkázaní na pomoc iných je komunitné plánovanie, ktoré po analýze potrieb znevýhodnených skupín obyvateľstva navrhuje potrebu vytvorenia a zlepšenia sociálnych služieb, ich rozmiestnenie, ako aj potrebné ľudské, materiálne a finančné zdroje.

Pre objasnenie pojmu komunitné plánovanie je potrebné najskôr vymedzenie pojmu komunita. Obec sa považuje za základnú občiansku komunitu, ktorá je občanovi po rodine

najbližšia a ktorá teda svojimi sociálnymi aktivitami môže chrániť jeho sociálne záujmy. Obec v záujme občana vstupuje do kontaktu so štátom, postupne vznikajú nové vzťahy medzi občanom a obcou, občanom a štátom. Jasne definované vzťahy sa môžu stať dynamizujúcim prvkom rozvoja celého systému sociálnej ochrany obyvateľstva.

Komunitné plánovanie možno vnímať ako proces smerujúci k zlepšeniu kvality života členov komunity. Implementuje sa vo vymedzenom prostredí – miestnej komunite a aktivuje procesy, ktoré kladú dôraz na zapojenie a vytváranie vzájomných vzťahov medzi samosprávou a komunitou a medzi ľuďmi navzájom. Vo svete je pojem komunitné plánovanie vnímaný v širšom kontexte.

V Slovenskej republike je pojem komunitné plánovanie spojené prevažne s rozvojom sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách). Práve tento zákon definuje pojmy ako komunitná práca, komunitný rozvoj a komunitné plánovanie.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta/obce,
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- vziať do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu alebo vyvolávajú strach a neistotu).

Účastníci komunitného plánovania:

- zadávateľ sociálnych služieb (obec, ktorej zákon o sociálnych službách ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov),
- poskytovateľ sociálnych služieb (verejný a neverejný poskytovateľ),
- prijímateľ sociálnych služieb (fyzická osoba - občan).

Komunitné plánovanie prináša ďalšie prínosy:

- vytváranie sebavedomej občianskej spoločnosti (aktivizácia zadávateľa, prijímateľa a poskytovateľov sociálnych služieb),
- nové metódy spolupráce a vytvárania partnerstiev,
- zvýšenie záujmu o veci verejné, vzťah k bydlisku,
- aktívnejšiu komunikáciu medzi generáciami.

Nástrojom komunitného plánovania je komunitný plán, ktorý reaguje na miestne sociálne problémy a navrhuje kroky k ich riešeniu. Vytvára krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v danej obci.

1.5 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu

Miestne, regionálne a národné stratégie pre plánovanie sociálnych služieb:

Pri spracovaní komunitného plánu boli zohľadnené viaceré stratégie a priority, ktoré sú definované v lokálnych, regionálnych, národných a európskych strategických dokumentoch.

Miestne dokumenty:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová na roky 2014 - 2020,
- VZN o poskytovaní opatrovateľskej služby, o spôsobe určenia úhrady a výške úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu,

- Zásady poskytovania jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a jednorazovej dávky v sociálnej núdzi občanom obce Kotešová.

Regionálne dokumenty:

- Akčný plán rozvoja sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na území Žilinského samosprávneho kraja.

Národné dokumenty:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike na roky 2016 – 2020,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020.

Dokumenty EÚ:

- Európa 2020,
- Akčný plán Rady Európy na presadzovanie práv ľudí so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2013 – 2030,
- Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násillia na ženách 2014 - 2019.

Spomedzi národných stratégií ovplyvňujú oblasť sociálnych služieb predovšetkým **Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2020**.

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015 - 2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia. Špecifickými cieľmi Národných priorít je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže,
- deinštitucionalizovať sociálne služby ,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Predpokladá sa, že národné priority si následne obce, mestá a samosprávne kraje rozpracujú vo svojich koncepcných a plánovacích dokumentoch. Na základe dôslednej analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb, rovnako požiadaviek a potrieb ich prijímateľov a prijímateľiek, si stanovujú ciele a priority, následne úlohy a opatrenia rozvoja sociálnych služieb vo svojom územnom obvode na najbližšie obdobie.

Deinštitucionalizácia sociálnych služieb

Vláda SR svojím uznesením č. 761/2011 zo dňa 30. novembra 2011 schválila Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR, a to v súlade s celosvetovým trendom systematického odstraňovania doposiaľ prevažujúceho modelu inštitucionálnej segregovanej starostlivosti poskytovanej ľuďom dlhodobo odkázaným na pomoc inej osoby (FO s ťažkým zdravotným postihnutím, starší ľudia s nepriaznivým zdravotným stavom, deti v náhradnej starostlivosti) a jeho nahradením modelom komunitných služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prirodzenom sociálnom prostredí komunity.

Takáto zmena modelu - prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb je jedným z cieľov súčasnej politiky EÚ v oblasti sociálnej inklúzie a zdravotného postihnutia a je súčasťou záväzkov SR v medzinárodnej ľudsko - právnej agende (ide o Európsku stratégiu pre oblasť zdravotného postihnutia pre roky 2010 až 2020, Spoločné európske smernice pre prechod z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť, Nástroje na využívanie štrukturálnych fondov na prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a opčný protokol k tomuto Dohovoru, Dohovor OSN o právach dieťaťa, Európsku sociálnu chartu).

Národný akčný plán deinštitucionalizácie bol časovo aj obsahovo obmedzený na prvú pilotnú fázu transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb v rokoch 2012 – 2015.

Revízia Národného akčného plánu deinštitucionalizácie 2012 - 2015 ukázala, že viaceré zadané úlohy sú aktuálne aj v nastávajúcom období a preniesli sa do predkladaného zaktualizovaného Národného akčného plánu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020. Cieľom tohto aktualizovaného dokumentu je stanoviť ciele a opatrenia pre pokračovanie v procese deinštitucionalizácie, pre nastavenie postupov, pomocou ktorých sa inštitucionálna starostlivosť o osoby so zdravotným postihnutím a seniorov postupne nahradí komunitnými službami v závislosti od individuálnych potrieb ich klientov - prijímateľov týchto služieb.

Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 -2020

Seniori tvoria značnú časť príjemcov sociálnych služieb. Vo vzťahu k nim sú častokrát priradované len potreby zabezpečovania zdravotných a sociálnych služieb. Dôležité sú však aj ďalšie aspekty ich života a potrieb.

Všetky tieto potreby zahŕňa aktívne starnutie, ktoré je podľa Svetovej zdravotníckej organizácie proces, v ktorom sa optimalizujú možnosti zdravia, účasti a bezpečnosti s cieľom zvýšiť kvalitu života starších ľudí. Pojem aktívne starnutie sa teda netýka len starostlivosti o zdravie, ale zahŕňa v sebe tak fyzický, sociálny, ako aj duševný aspekt a podporuje nezávislosť seniorov, ich seberealizáciu a účasť na spoločenskom živote komunity.

V roku 2013 bol prijatý Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020, z ktorého vyplývajúce opatrenia by mali byť premietnuté aj do komunitných aktivít a to najmä v týchto oblastiach:

- podpora seniorských organizácií,
- zabezpečenie osvedy seniorov v otázkach zneužívajúcich obchodných praktík, osvedy v oblasti prevencie kriminality a bezpečného správania sa seniorov v cestnej premávke,
- zapájanie seniorov do plánovania, tvorby a rozvoja komunitného plánovania,

- vytváranie podmienok na zabránenie sociálnej izolácie starších ľudí,
- podpora zapojenia starších ľudí do dobrovoľníckych aktivít a vytváranie podmienok na zapojenie dobrovoľníkov do aktivít určených pre seniorov, vrátane podpory zapojenia mladých ľudí do poskytovania služieb seniorom v rámci dobrovoľníckej práce a tým upevňovanie medzigeneračných väzieb a uznanie významu dobrovoľníckej práce pri zvyšovaní kvality života starších ľudí, ako aj celej spoločnosti,
- podpora rozvoja terénnych sociálnych služieb a ambulancných sociálnych služieb podporujúcich zotrvanie starších ľudí v prirodzenom rodinnom prostredí,
- zabezpečenie prístupu k informáciám a k základnému školeniu o problematike starostlivosti
 - o starších ľudí odkázaných na pomoc iných osôb aj osobám, ktoré poskytujú neformálnu pomoc.

2. ANALYTICKÁ ČASŤ

2. 1 Analýza sociologických a demografických údajov

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) obce. PHSR obce Kotešová deklaruje rozšírenú víziu obce takto:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je rozvojovým dokumentom, ktorého cieľom je dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limit a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia PHSR môže v obci Kotešová napomôcť k zlepšeniu vybavenosti obce základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity, rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v obci, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to môže realizácia opatrení stanovených PHSR generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávy.

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Technologické faktory ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, s tým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom.

Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to:

- demografické zmeny – znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov
- zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií,
- oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva.

Ekonomické faktory, ktoré svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1. júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Politické faktory určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutím vstúpiť do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením z augusta 2006 Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny

program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný a aby zabezpečil rovnosť príležitosti. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

Poloha obce

Obec Kotešová sa nachádza v Bytčianskej kotline, rozložená je po oboch brehoch derivačného kanála Vážskej Kaskády o rozlohe 2020 ha. Pôvodná obec sa po prvýkrát spomína v roku 1234. Súčasná sa skladá z častí obce Oblazov, Kotešová a Buková. Návštevníkov obec upúta pôvodne gotická kúria s parkom, postavená v poslednej tretine 15. storočia. Celkový obraz obce dotvára rímskokatolícky kostol zasvätený Panne Márii zo začiatku 17. storočia. Je situovaný na návrší a je z neho pekný výhľad na dolinu Váhu, stolovú horu s Hričovským hradom a hradbu Súľovských skál.

Nadmorská výška územia je 320 m v strede obce, 305 až 700 m n. m. v chotári. Územie leží na styku Nízkych Javorníkov na svahu Rovnianskej vrchoviny s Bytčianskou kotlinou v doline Rovnianky, ústiacej do Váhu. Severnú vrchovinnú časť chotára vyplňajú treťohorné horniny, južnú kotlinovú časť náplavy Váhu. Blízkosť vodných tokov (Váh, derivačný kanál Váhu, Rovnianka) ovplyvňuje aj oblačnosť (priemer 1931 až 1960: december až 80 %, september až 60 %), s teplotami vzduchu v januári asi -3°C , v júli asi 18°C , obdobie bez mrazov trvá viac ako 200 dní, obdobie s priemernou dennou teplotou pod 0°C trvá asi 60 dní, maximum snehovej prikrývky v rokoch 1931 až 1960 priemer 50 cm. Priemerný ročný úhrn zrážok predstavuje 800 mm. Z hľadiska klimatického je územie teplé, mierne suché, s chladnou zimou. Podzemná voda na území je zo 70 % dopĺňaná z riek a ich prítokov, nivný typ. Na území obce prevládajú hnedé lesné a nivné pôdy. Vegetačný kryt predstavujú jaseňové a hrabové lesy, krajina je so stredným zastúpením lesov a riedkym zastúpením trnkových krovín a podhorských vrbín. Hlavná lesná drevina je borovica lesná. Z hľadiska

fytoгенетického patrí územie do flóry javorníckej oblasti západobeskydských Karpát. Živočíchy predstavuje napríklad jašterica obyčajná, skokan štíhly, výskyt srnca hôrneho, viaceré druhy chrobákov. Cez územie vedie hlavná migračná cesta vtáctva na jar i v jeseni. Krajinársky je územie na rozhraní kotlinovej krajiny (niva Váhu) a krajiny monokultúrnych lesov. Z hľadiska ekologického je krajina mierne chladná, vrchovitého typu, vidieckeho charakteru so sústredeným sídlom a s aktivitou obyvateľov v poľnohospodárstve, priemysle a službách. V tomto krajinnom type je zatiaľ nízky výskyt negatívnych prvkov ekologického charakteru a intenzita ich pôsobenia je nižšia.

2.2 Obyvateľstvo

V obci Kotešová podľa posledných údajov k 30. 10. 2017 býva 2023 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú že nárast obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva v regióne. Podrobný vývoj obyvateľov obce ukazujú nasledujúce tabuľky.

Hustota trvale bývajúceho obyvateľstva v obci

	Ukazovateľ		
	Hustota obyvateľstva (Osoba na km ²)	Rozloha (m ²)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6. (Osoba)
Obdobie			
2006	93,84	20 332 873	1 908
2007	95,46	20 332 873	1 941
2008	95,9	20 332 873	1 950
2009	96,89	20 332 873	1 970
2010	96,49	20 332 873	1 962
2011	93,15	20 332 873	1 894
2012	94,06	20 332 873	1 912,5
2013	95,24	20 332 873	1 936,5
2014	96,54	20 332 873	1 963
2015	97,35	20 332 873	1 979,5
2016	97,99	20 332 873	1 992,5

Zdroj: www.statistics.sk

Prehľad stavu a pohybu trvale bývajúceho obyvateľstva

Rok	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31. 12. (Osoba)	Narodení (Osoba)	Zomretí (Osoba)	Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	Vystáňovaní z trvalého pobytu (Osoba)	Migračné saldo (Osoba)	Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)
2011	1 904	18	20	-2	38	16	22	20
2012	1 921	26	25	1	40	24	16	17
2013	1 952	14	19	-5	44	8	36	31
2014	1 974	30	17	13	37	28	9	22
2015	1 985	20	19	1	46	36	10	11
2016	2 000	21	21	0	46	31	15	15
2017	2 023	15	19	-4	35	33	2	-2

Zdroj: www.statistics.sk

Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Základné		88	159	247
Učňovské (bez maturity)		177	101	278
Stredné odborné (bez maturity)		120	109	229
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		48	29	77
Úplné stredné odborné (s maturitou)		187	194	381
Úplné stredné všeobecné		21	49	70
Vyššie odborné vzdelanie		6	10	16
Vysokoškolské bakalárske		4	36	40
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		67	90	157
Vysokoškolské doktorandské		6	1	7
Vysokoškolské spolu		77	127	204
Študijný odbor	prírodné vedy	4	4	8
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotechnika, tech. chémia, potravinárstvo)	16	9	25
	technické vedy a náuky II (textilná výroba, sprac. kože, dreva, plastov, výroba hud. nástrojov, architektúra, stavebníctvo, doprava, pošty, telekomunikácie, automatizácia, špecializované odbory)	23	10	33
	poľnohospodársko - lesnícke a veterinárne vedy a náuky	7	7	14
	zdravotníctvo	5	4	9
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozofia, ekonomické, politické a právne vedy, ekonomika a manažment, obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická škola, učebné odbory)	11	30	41
	spoločenské vedy, náuky a služby II (história, pedagogické a psychologické vedy, publicistika a informácie, učiteľstvo, SŠ - gymnázium)	7	53	60
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	3	3
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	2	1	3
	nezistený	2	6	8
Bez školského vzdelania		187	153	340
Nezistené		32	23	55
Úhrn		943	954	1 897

Zdroj: www.statistics.sk

Analýza vekovej štruktúry obyvateľstva obce Kotešová udáva, že v obci Kotešová žije regresívny typ populácie, ktorý nie je schopný v budúcom období narastať prirodzenou cestou. Obyvateľstvo obce narastá kladnou migráciou obyvateľstva, ktorá vyplýva z rozvoja IBV v obci. Kladná migrácia do obce zmierni starnutie populácie a vytvorí do budúcnosti priaznivejší predpokladaj prirodzeného rastu obyvateľstva v obci.

2.3 Školstvo

V obci Kotešová sa nachádza výchovné zariadenie Základná škola s materskou školou. Škola sa stáva miestom, kde dieťa trávi podstatnú časť dňa, preto sa usilujeme, aby spĺňala nielen kritériá funkčnosti a bezpečnosti, ale aby bola aj príjemným a podnetným prostredím.

Škola vsadila na silu farby, na jej vplyv na pocit pohody a prešla celkovou estetickou úpravou. Na školských chodbách zaviedli prezentáciu žiackych prác na nástenkách. Tu je možnosť podeliť sa o úspechy a zaujímavé projekty z rôznych predmetov. Často sa využívajú na zdokumentovanie a pripomenutie si celoškolskej akcie či na ocenenie a verejnú pochvalu. Priestory školy sú vyzdobené žiackymi prácami, ktoré sa pravidelne niekoľkokrát do roka obmieňajú a pomáhajú pri formovaní vkusu a estetického cítenia.

Škola obnovila technické vybavenie na vysielanie školského rozhlasu a snaží sa ho používať nielen na informovanie žiakov, ale aj na prezentáciu žiackej tvorby, pripomenutie si výročí, či len na blahoželanía, pozdravy a poďakovania.

Škola sa prezentuje na verejnosti rôznymi programami a školskými akadémiami. K tradičným patria vystúpenia žiakov ku Dňu matiek a Vianočná akadémia.

Základná škola

Základná škola s materskou školou v Kotešovej získala právnu subjektivitu v roku 2002 a vznikla spojením základnej a materskej školy. História školy siaha však až do roku 1934, kedy bola postavená v obci budova pre ročníky 1. – 5. Neskôr, v roku 1961, sa rozšírila o novú budovu, o pár rokov k nej pribudli priestory pre školskú jedáleň a miestna materská škola. Pre deti v poobedňajšom čase je vytvorený školský klub, ktorý zabezpečuje výchovný program pre žiakov I. stupňa.

Škola je plnoorganizovaná, v školskom roku 2016/2017 je otvorených 9 tried. Na I. stupni sú 4 triedy, v každom ročníku po jednej. Na II. stupni je 5 tried.

Počet žiakov už niekoľko rokov kolíše v rozmedzí medzi 185 - 202 žiakov. Naplnenosť tried je menšia, čo umožňuje učiteľovi uplatňovať individuálny prístup ku žiakom a vo väčšej miere zavádzať progresívne metódy učenia.

Škola využíva príjemné prostredie rozľahlého areálu s dostatkom zelene a priestoru pre rôzne školské i mimoškolské aktivity. Žiaci majú k dispozícii školský pozemok, trávnatú plochu na športovanie, park na oddych, kde sme vybudovali učebňu v prírode so širokým využitím pre všetky predmety.

Materská škola

Materská škola sa nachádza v blízkosti základnej školy. Každoročne stúpa záujem o umiestnenie detí do materskej školy, preto od školského roku 2008/2009 sa rozšíril počet tried: dve oddelenia pre menšie deti a trieda pre deti na predškolskej výchove.

Zamestnancom i žiakom školy poskytuje stravovacie služby školská jedáleň s dvoma prevádzkami – pre základnú školu a pre materskú školu, kde sa okrem obedov pripravuje pre deti desiatu a olovrant.

2.4 Služby

V obci je zastúpená najmä skupina drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplyva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v obci a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce.

Miera ekonomickej aktivity v obci je okolo **46%**, časť obyvateľstva je napojená na štátne

sociálne dávky. Narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami. Viac ako 80 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obce. Chýbajú možnosti zamestnávať obyvateľov s najnižším vzdelaním.

Kultúra, šport, zdravotníctvo

Spoločenský život je aktívny a zúčastňujú sa ho všetky vekové kategórie od detí až po seniorov.

Zoznam spoločenských organizácií:

- Dobrovoľný hasičský zbor Kotešová,
- Dobrovoľný hasičský zbor Kotešová – Oblazov,
- Obecný futbalový klub,
- Obecný stolnotenisový klub pri obecnom úrade,
- Slovenský zväz záhradkárov – miestna organizácia Kotešová,
- Poľovnícka spoločnosť Kotešová - Svederník,
- Klub dôchodcov a invalidov pri obecnom úrade,
- Farnosť Kotešová,
- Lesné a pozemkové spoločenstvá Veľká Kotešová, Zemanská Kotešová a Oblazov.

Športovo-rekreačné zariadenia:

- dopravné ihrisko v materskej škôlke,
- futbalové ihrisko,
- multifunkčné ihrisko,
- oddychová zóna s altánom,
- posilňovňa pri obecnom úrade.

Športovo-rekreačné aktivity:

- cyklošprint,
- futbalové turnaje,
- hasičské súťaže,
- rybolov,
- rybárske súťaže,
- stolnotenisové súťaže,
- hokejový turnaj,
- minifutbalový turnaj.

Kultúrne zariadenia a aktivity:

- Knižnica,
- Kultúrny dom.

Kultúrne aktivity:

- Fašiangy,
- Stavanie mája,
- Deň matiek,
- MDD,
- Heligonkári,
- Cyrilo - Metodejské slávnosti,
- Kotešovský plenér,
- Hudba v renesančnom kaštieli,
- Hodové slávnosti,

- Výstava ovocia a zeleniny,
- Olympiáda seniorov,
- Ples dôchodcov.

V obci sa nachádza zdravotné stredisko s ambulanciou praktického lekára pre dospelých a ambulanciou pre deti.

Obec o dianí v obci informuje obyvateľstvo a širokú verejnosť prostredníctvom internetovej stránky obce www.kotesova.info a miestnym rozhlasom.

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času.

2.5 Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo dochádza za prácou prevažne do okresného mesta Žilina, niektorí občania pracujú v zahraničí.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, potom nasledujú absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobozamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

2.6 Cieľové skupiny komunitného plánu

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t. j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale stúpajúcu tendenciu, čo preukazuje kladná migrácia.

Veková štruktúra, ktorá je v súčasnosti relatívne stabilizovaná, má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb, pri ktorých je nevyhnutné venovať pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoci pri sebaobslužbe a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v našej obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori a ťažko zdravotne postihnutí občania,
- b) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním,
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia,
- d) osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

2.6.1 Seniori a ťažko zdravotne postihnutí občania

Na úvod je potrebné správne pochopenie pojmov staroba a starnutie:

- starnutie je proces, ktorého výsledkom je rôzny stupeň staroby,
- staroba je konečná etapa procesu starnutia, je to obdobie na konci prirodzeného vývojového procesu každého človeka.

Jedným z najdôležitejších charakteristík starnutia a staroby je vek, pričom sa dnes vo väčšine krajín používa periodizácia ľudského veku navrhnutá Svetovou zdravotníckou organizáciou (World Health Organization - WHO), podľa ktorej možno život človeka rozdeliť na vekové kategórie trvajúce pätnásť rokov. V rámci nej rozlišujeme tieto obdobia staroby:

- 60 – 74 rokov – včasná staroba, vyšší vek, mladá staroba,
- 75 – 89 rokov – vlastná staroba, pravá staroba,
- sénium 90 rokov a viac – dlhovekosť.

Aj napriek vyšpecifikovaniu vyššie spomínaných charakteristík, skupina seniorov netvorí homogénnu skupinu. Rozdiely sú dané vekom, zdravotným stavom a podmienkami v akých prežili svoj život. Svetová zdravotnícka organizácia vymedzila niekoľko skupín rizikových jedincov:

- veľmi staré osoby nad 80 rokov – väčšina z nich vyžaduje intenzívnu zdravotnú starostlivosť,
- osamelo žijúci seniori – jednočlenné domácnosti,
- staré ženy, najmä osamelé a slobodné (priestorovo, emocionálne bez kontaktov),
- ľudia umiestnení v ústavných zariadeniach,
- izolovaní starí občania,
- bezdetní,
- ľudia so závažnými chorobami,
- páry, kde jeden z partnerov (v niektorých prípadoch obaja) je vážne zdravotne postihnutí,
- seniori v hmotnej núdzi z dôvodu nízkeho príjmu.

Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie je zdravotné postihnutie čiastočným alebo úplným obmedzením schopnosti vykonávať niektorú činnosť, či viacero činností. Je spôsobená poruchou alebo disfunkciou orgánu.

Pojem postihnutie zahŕňa fyzickú, mentálnu alebo zmyslovú poruchu, ktorá môže mať prechodný alebo trvalý charakter. Zdravotné postihnutie je významnou okolnosťou, ktorá ovplyvňuje život jedinca a kladie na neho i na jeho okolie značné nároky. Zdravotné postihnutie so sebou vedľa zdravotných a duševných problémov prináša častokrát i sociálny hendikep, pretože bráni vykonávať niektoré aktivity, čo môže viesť až k sociálnemu vylúčeniu. Zdravotne postihnutí sú preto skupinou osôb so špecifickými potrebami.

Podľa charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do piatich základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia (zraku, sluchu a reči),
- postihnutia pohybového aparátu,
- kombinované postihnutia,
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter chronických, tzv. civilizačných ochorení).

Faktory ovplyvňujúce cieľovú skupinu:

- podľa kategórie postihnutia rozdielne dopady a sociálne následky a tým potreba špecifickej formy pomoci pri ich uspokojovaní,
- zhoršujúci sa zdravotný stav a rast miery chorobnosti seniorov (počnúc zhoršenou pohyblivosťou, väčšou únavou až po vážne zdravotné problémy a invaliditu) a tým zvyšujúca sa závislosť na sociálnej pomoci,
- menšie ekonomické a finančné možnosti,
- úbytok sociálnych kontaktov spôsobené aj dvoma vyššie uvedenými dôvodmi.

Občania nad 62 rokov tvoria k 31.10.2017 16,80 % z celkového počtu obyvateľov, čo znamená, že ide o početnú skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Podiel ľudí poproduktívneho veku má narastajúcu tendenciu. Podľa prepočtov bude umiestnenie v zariadení pre seniorov a domove sociálnych služieb, ako aj permanentnú opatrovateľskú službu potrebovať viac odkázaných obyvateľov.

Terénna opatrovateľská služba

- je starostlivosť o občana v domácom prostredí. Zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce pre kategóriu seniorov. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností.

Vlastná legislatíva na poskytovanie sociálnej služby na území obce Kotešová je vypracovaná a schválená obecným zastupiteľstvom – VZN č. 3/2015.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja obcou Kotešová.

Obec dopláca ekonomicky oprávnené náklady za jedného obyvateľa obce umiestneného v zariadení pre seniorov. Bezbariérovosť v obci nie je riešená

Profil cieľovej skupiny

Početnosť cieľovej skupiny:	➤ Celkový podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva: 340 obyvateľov, čo činí 16,80 % z celkového počtu obyvateľov.➤ Presný počet osôb s ťažkým zdravotným postihnutím nie je možné zistiť, nakoľko sa nesleduje. Dostupné sú však údaje o počte držiteľov preukazu ZŤP. Ich počet bol v roku 2016: 37➤ Počet poberateľov peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov (§ 19 zákona č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov): 115➤ Počet fyzických osôb poberajúcich príspevok na opatrovanie (§ 19 zákona č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia): 24
Súčasnne poskytované služby pre cieľovú skupinu:	➤ opatrovateľská služba v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,➤ poskytnutie jedno rázovej sociálnej výpomoci v prípade potreby na preklopenie zlej životnej situácie

Potreby rozvoja služieb pre cieľovú skupinu:	➤ rozvoj terénnych sociálnych služieb s cieľom zotrvania seniorov v prirodzenom prostredí domácnosti,➤ vlastné organizovanie sa seniorov prostredníctvom miestneho klubu dôchodcov a invalidov,➤ rozvoj súčasných a ďalších aktivít pre seniorov v oblasti kultúrneho vyžitia a trávenia voľného času,➤ rozvoj aktivít v oblasti podpory zdravia,➤ podpora aktivít zameraných na medzigeneračnú solidaritu - spoločné aktivity seniorov a mládeže,➤ aktivity v oblasti prevencie kriminality a bezpečného správania sa seniorov v cestnej premávke.

2.6.2 Nezamestnaní

Nezamestnanosť výraznou mierou vplýva na život jednotlivca a jeho rodinných príslušníkov. Častokrát môže zmena ekonomickej situácie viesť u jednotlivca/rodiny k zmene spoločenského statusu a v konečnom dôsledku k zmene životnej úrovne. V situácii, ak je v spoločnosti vysoká miera nezamestnanosti, je potrebné venovať dostatočnú pozornosť práve tejto skupine obyvateľov, predovšetkým dlhodobo nezamestnaným, ako aj ich rodinným príslušníkom, ktorí sú tým dotknutí.

Keďže jednou z cieľových skupín komunitného plánu sú osoby ohrozené sociálnym vylúčením, kam spadajú aj nezamestnané osoby, analytická časť sa zameriava aj na analýzu stavu nezamestnanosti v obci.

Údaje k analýze boli získané z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Žiline, pričom sú dostupné údaje o uchádzačoch o zamestnanie, ktorí sú evidovaní na ÚPSV a R. Ich počet však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných. Skrytú nezamestnanosť, t. j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť.

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie podľa rokov a pohlavia

Rok	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie	Z toho počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie
2006	68	41
2007	68	33
2008	70	40
2009	135	64
2010	139	72
2011	137	70
2012	149	80
2013	131	76
2014	121	64
2015	111	62
2016	92	53

Zdroj: www.statistics.sk

Na základe údajov získaných zo ŠÚ SR je viditeľné, že počet uchádzačov o zamestnanie od roku 2012 má v obci klesajúcu tendenciu. V prepočte na percenta to činí 38 % čo znamená, že počet nezamestnaných sa výrazne v priebehu štyroch rokov znížil.

V spolupráci s ÚPSV a R Žilina, obec organizuje menšie obecné služby pre obec - aktivačnú činnosť. Vo väčšine prípadov sa jedná o najodkázanejšie skupiny občanov. Uvedené činnosti sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v nadväznosti na § 10 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v platnom znení. Obec, podľa zákona 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení, s uchádzačmi o zamestnanie uzatvára Dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stávajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrvávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stávajú neuplatniteľní na trhu práce.

Cieľom zámeru je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Obec má záujem pomôcť svojim občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Aktivačná činnosť a menšie obecné služby sú zamerané najmä na údržbu verejných priestranstiev a obecných budov, zber biologického odpadu a celkovo na zlepšovanie životného prostredia. V súčasnosti túto činnosť vykonáva 9 obyvateľov.

2.6.3 Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

Identifikácia problémov:

- deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy
- nevhodné trávenie voľného času
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima

Do tejto cieľovej skupiny spadajú:

- všetky rodiny s deťmi na území obce, ktoré sú príjemcami niektorých sociálnych služieb, predovšetkým však:
 - matky s maloletými deťmi,
 - viacdtné rodiny a mladé rodiny,
 - neúplné rodiny,
 - matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násillia.
- deti a mládež, pričom právny poriadok Slovenskej republiky pozná pojmy dieťa, maloletý a mladistvý. S prihliadnutím na tradície demografickej štatistiky na Slovensku, ale aj štandardné štatistické zisťovania OSN a UNESCO sa aj na Slovensku definuje

mládež ako veková skupina od 15 do 26 rokov. Cieľovú skupinu mládeže možno vnímať v dvoch rôznych rovinách:

- deti a mládež ako najcitlivejšia skupina obyvateľstva,
- skupina osôb, ktorá sa nachádza v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii:
 - deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosť o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.),
 - deti zo sociálne slabších rodín,
 - deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané),
 - deti a mládež s poruchami správania a s problémom záškoláctva,
 - mládež po ukončení ústavnej starostlivosti.

Vývin a budúcnosť detí a mládeže je vo veľkej miere ovplyvňovaná sociálnymi problémami a zmenami v spoločnosti. Veľký vplyv na ich psychický, fyzický a sociálny vývin má krízová alebo nepriaznivá situácie v rodine.

Skupinu detí a mládeže do 26 roku života tvorí v obci 662 detí a mládeže, čo činí 32,72 % z celkového počtu obyvateľov. Deti a mládež sú organizované najmä v športových kluboch. Majú k dispozícii futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, telocvičňu, posilňovňu, dopravné ihrisko, rybníky a prírodu v okolí obce. Možnosť kultúrneho vyžitia je v kultúrnom dome (Obecná knižnica, veľká a malá sála), kde sa koná množstvo kultúrnych podujatí. Hlavnou úlohou kultúrneho centra v obci Kotešová je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových hodnôt, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

Základná škola s materskou školou v obci zabezpečuje nielen výchovno-vyučovací proces, ale svojou krúžkovou činnosťou umožňuje deťom tráviť voľný čas hodnotne a zmysluplne.

Obec v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bytči, ZŠ s MŠ Kotešová a inými inštitúciami:

- vykonáva osobitného príjemcu prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku (v súčasnosti pre 4 deti),
- pravidelne navštevuje ohrozené rodiny a vykonáva kontroly prostredia, v ktorom deti vyrastajú,
- finančne podporuje rozvoj kultúry a športu,
- poskytuje svoje objekty na kultúrne a športové aktivity,
- podporuje a organizuje aktivity na zmysluplné trávenie voľného času.

Rodinám, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi poskytuje jednorazový príspevok – dávku v hmotnej núdzi v zmysle Smernice starostu obce - Zásady poskytovania jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a jednorazovej dávky v sociálnej núdzi občanom obce Kotešová.

Obec momentálne nemá umiestnené deti z obce v náhradnej rodinnej starostlivosti, alebo reedukačnom zariadení. V detskom domove je umiestnené jedno dieťa.

Faktory ovplyvňujúce cieľovú skupinu:

- vývin a budúcnosť detí a mládeže je vo veľkej miere ovplyvňovaná sociálnymi problémami a zmenami v spoločnosti,
- vplyv krízovej alebo nepriaznivej situácie v rodinne na deti a mládež, ktoré vyvolávajú poruchy psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu.

Profil cieľovej skupiny v obci Kotešová:

Početnosť cieľovej skupiny:

- skupinu detí a mládeže do 26 roka života tvorí v obci **32,72 %**,
- presné údaje o počte matiek s maloletými deťmi, viacdenných rodín, mladých rodín, neúplných rodín, matiek a žien, ktoré sú obeťami domáceho násillia, ohrozených detí a mladistvých sa štatisticky a cielene nezisťujú.
- výchovno – vzdelávacia činnosť (základná a materská škola v obci),
- výkon sociálno právnej ochrany a sociálnej kurately pre cieľovú skupinu ÚPSV a R v Žiline, pracovisko Bytča, prostredníctvom oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- referát poradensko - psychologických služieb ÚPSV a R v Žiline, ako špecializované pracovisko ÚPSV a R Žilina ponúka prostredníctvom svojich zamestnancov odbornú pomoc klientom na dobrovoľnej báze alebo na odporúčanie odboru sociálnych vecí a rodiny, súdu alebo lekára,
- voľnočasové aktivity a objekty, ktoré sú k dispozícii v obci.

Súčasné poskytované služby pre cieľovú skupinu:

Potreby rozvoja služieb:

- podpora preventívnych aktivít a poradenstva zameraných na elimináciu rizikových a nežiadúcich javov (prevencia záškoláctva, šikanovania, delikvencie, zvýšeného násillia, bezpečného používania internetu, prevencie drogových závislostí a pod.), s osobitným zreteľom na ochranu a podporu detí a mládeže zo sociálne slabých rodín,
- podpora aktivít zmysluplného trávenia voľného času a podpory zdravého životného štýlu s cieľom predchádzania rizikovým a nežiadúcim javom,
- rozvoj voľnočasovej infraštruktúry,
- rozvoj spolupráce so subjektmi (štátne, občianske združenia a neziskové organizácie) poskytujúcimi sociálne, právne, psychologické a ostatné poradenstvo cieľovej skupine,
- podpora medzigeneračnej solidarity (spoločné aktivity seniorov a mládeže) komunitného dobrovoľníctva,
- podpora vlastného „organizovania sa“ mládeže a zapájania sa do verejných služieb.

2.6.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Ide o vnútorne štruktúrovanú skupinu osôb:

- osoby vracajúce sa z výkonu trestu odňatia slobody,
- osoby, proti ktorým je vedené trestné stíhanie,
- osoby ohrozené trestnou činnosťou,
- osoby, ktorých spôsob života a životné návyky vedú ku konfliktu so spoločnosťou,
- osoby bez prístrešia,
- obeť násilia a trestných činov,
- osoby závislé na alkohole, či iných návykových toxikomániách a závislostiach,
- osoby žijúce v sociálne vylúčených rómskych lokalitách,
- osoby plnoleté po ukončení ústavnej výchovy,
- osoby žijúce v náhradnej rodine,
- osoby ovplyvnené okamžitou alebo dlhodobou krízovou situáciou,
- osoby s problémom adaptácie,
- dlhodobo nezamestnaní,
- etnické menšiny.

Identifikácia problému

- chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- informácie pre občanov o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni,
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole,
- pasivita občanov riešiť veci verejné,
- vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol.

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých jej kategórii len odhadnúť. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou inklúziou. Ich sociálna situácia už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, neovplyvňujú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu.

Obec v rámci svojich finančných možností podporuje ich začlenenie do spoločnosti. Ak vezmeme prevenciu ako celok od sekundárnej po primárnu, ako predchádzanie vzniku nežiaducich spoločenských situácií včasným odstraňovaním ich príčin, tak zameranie sociálnej prevencie by malo byť najvyšším princípom predchádzania patologických javov a krízovým situáciám v rodinách.

Pre 11 osôb v hmotnej núdzi bola zabezpečená potravinová pomoc.

Pre túto cieľovú skupinu obec zabezpečuje svojimi zamestnancami základné sociálne poradenstvo. Obec taktiež v spolupráci s ÚPSV a R Žilina využíva aktuálne formy pomoci a zamestnáva dlhodobo nezamestnané osoby.

Potreby rozvoja služieb:

- rozvoj terénnej sociálnej práce zameranej na prekonanie nepriaznivej sociálnej/životnej situácie cieľovej skupiny,
- využitie aktuálnej formy pomoci a zamestnávania dlhodobo nezamestnaných osôb.

2.7 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko - ekonomického systému došlo k prerozdeleniu zdrojov a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor.

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení. V blízkosti obce sa nachádza sociálne zariadenie, najbližšie v Bytči, Predmieri a Petroviciach, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky.

Na koordináciu sociálnej služby má obec vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka a pri Obecnom zastupiteľstve v Kotešovej je vytvorená aj sociálno-zdravotná komisia, ktorá okrem iného plní tiež funkciu vyhľadávania a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. Posúdenie odkázanosti na sociálne služby obec vykonáva prostredníctvom vlastného sociálneho pracovníka Obecného úradu Kotešová.

Je potrebné preskúmať možnosti vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli starnutiu obyvateľstva môže vzniknúť problém so sociálnymi službami v obci. Preto obec podporuje aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu. Vo výhľadovom pláne je permanentné zabezpečenie opatrovateľskej služby. Ďalšie činnosti závisia od finančnej možnosti obce a záujme subjektov na poskytovanie sociálnych služieb.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- funkcia osobitného príjemcu (v súčasnosti prídavky na 4 deti, sociálne dávky),
- stretnutia dôchodcov,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...),
- poskytovanie finančnej podpory – jednorazová dávka v hmotnej núdzi,
- v prípade potreby zabezpečenie opatrovateľskej služby.

2.9 SWOT analýza v sociálnej oblasti

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v realizácii určitej stratégie so snahou uskutočniť určitý cieľ.

Silné stránky	Slabé stránky
➤ právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom➤ záujem obce o strategické plánovanie a rozvoj sociálnych služieb pre občanov➤ zdravotné stredisko a zariadenia výchovno - vzdelávacej činnosti v obci➤ existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity➤ aktívne spoločenské organizácie➤ zabezpečená sociálna služba pre odkázaných občanov➤ existencia sociálno-zdravotnej komisie➤ existencia miestnej organizácie seniorov➤ široká škála kultúrno-spoločenských aktivít v obci➤ blízkosť okresného a krajského mesta a tým dostupnosť rozmanitých služieb➤ členstvo v Mikroregióne Bytčianskej kotliny, Občianskeho združenia MAS „Zem palatína Juraja Thurzu“➤ členstvo v celoslovenskom ZMOS-e a ZMOS-e Horného Považia	➤ vysoký podiel starnutia obyvateľstva obce,➤ negatívny vývoj prirodzeného vývinu obyvateľstva,➤ chýbajúce komplexné zariadenie sociálnych služieb,➤ chýbajúce komplexné zmapovanie početnosti niektorých cieľových skupín,➤ nedostatok finančných zdrojov obce na rozvoj sociálnych služieb v obci
Príležitosti	Ohrozenia
➤ získanie mimorozpočtových zdrojov (ŠR, štrukturálne fondy EÚ..) na rozvoj sociálnych služieb➤ využitie dotačných schém zameraných na kultúrno-spoločenské aktivity a zlepšenie kvality života v obci➤ zväzovanie inštitútu partnerstva pri poskytovaní sociálnych služieb➤ využitie členstva v Mikroregióne Bytčianskej kotliny na rozvoj sociálnych služieb, preventívnych aktivít, kultúrnych a voľnočasových aktivít pre cieľové skupiny komunitného plánu➤ rozvinúť a využiť dobrovoľníctvo v obci s cieľom zvyšovať kvalitu života v komunite➤ práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií➤ využitie nových nástrojov aktívnych opatrení trhu práce	➤ starnúca populácia➤ nárast miery obyvateľov odkázaných na sociálne služby➤ neochota spolupráce zo strany cieľovej skupiny➤ zneužívanie sociálnych výhod časťou cieľovej skupiny➤ nárast chudoby➤ vysoký podiel nezamestnaných mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných➤ hrozby plynúce z nezodpovedného správania sa klientov v rôznych formách závislosti, zadĺžených klientov a pod.➤ nezáujem verejnosti o komunitné aktivity➤ pretrvávajúca absencia obecných zdrojov na rozvoj sociálnych služieb

3. STRATEGICKÁ ČASŤ

3.1 Globálny cieľ a strategické ciele komunitného plánu

Základným strategickým a plánovacím dokumentom usmerňujúci rozvoj obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb ako strednodobý rozvojový dokument rešpektuje globálny cieľ, strategický cieľ a priority obce naformulované v PHSR.

Strategická časť komunitného plánu sa zameriava na stanovenie stratégie v oblasti rozvoja sociálnych služieb či už rozvojom služieb priamo v obci, rozvojom partnerstva obcí navzájom alebo so sociálnymi zariadeniami. Vychádza z údajov uvedených v analytickej časti dokumentu a z aktuálnych stratégií, ktoré ovplyvňujú danú problematiku.

Základným cieľom je zabezpečenie vyvážených sociálnych služieb podľa potrieb obyvateľov obce, predchádzanie sociálnej exklúzii rizikových skupín obyvateľstva a rozvoj komunitného života. Pre dosiahnutie základného cieľa sú formulované konkrétne ciele a opatrenia, ktoré sa budú v období rokov 2018 – 2023 monitorovať a vyhodnocovať. Pri ich realizácii je dôležitá správna koordinácia a spoluúčasť subjektov obce, poskytovateľov sociálnych služieb, ako aj samotných príjemcov týchto služieb, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

Vo vzťahu k PHSR na obdobie rokov 2014 - 2020 by mal byť komunitný plán východiskom v oblasti rozvoja sociálnych služieb.

Stratégia komunitného plánu sociálnych služieb obce Kotešová je založená na troch úrovniach a to na stanovení:

- globálneho cieľa,
- strategických cieľov,
- opatrení.

Globálny cieľ Komunitného plánu obce Kotešová:

Zabezpečenie vyvážených sociálnych služieb podľa potrieb obyvateľov obce, predchádzanie sociálnej exklúzii rizikových skupín obyvateľstva a rozvoj komunitného života.

S cieľom dosiahnutia globálneho cieľa sú formulované konkrétne strategické ciele a opatrenia, ktoré sa budú v období rokov 2018 - 2023 pravidelne monitorovať a vyhodnocovať. Pri ich realizácii je dôležitá ich správna koordinácia a spoluúčasť subjektov obce, poskytovateľov sociálnych služieb, ako aj samotných príjemcov týchto služieb.

Prehľad strategických cieľov podľa jednotlivých cieľových skupín:

Seniori a ťažko zdravotne postihnutí občania	Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním	Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia	Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	Spoločné ciele
1. Rozvoj terénnych sociálnych služieb	1. Pomoc dlhodobo nezamestnaným osobám	1. Rozvoj sociálno – preventívnych programov pre deti a mládež	1. Rozvoj neformálneho vzdelávania životných zručností	1. Zvýšenie informovanosti verejnosti o poskytovaných sociálnych službách v obci a v okolí
2. Zlepšenie bezbariérovosti v obci	2. Zlepšenie pracovných návykov	2. Podpora voľnočasových aktivít mládeže		2. Zistenie početnosti niektorých cieľových skupín
3. Preventívne opatrenia v oblasti prevencie kriminality a bezpečného správania sa v cestnej premávke		3. Podpora aktivít pre rodiny		3. Výkon terénnej sociálnej práce v obci
4. Podpora medzigeneračnej solidarity				4. Rozvoj dobrovoľníctva v obci

3.2 Strategické ciele pre cieľovú skupinu Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

1. Rozvoj terénnych sociálnych služieb

V súlade s požiadavkami je nutné udržať existujúce služby a rozšíriť tie sociálne služby, ktoré v obci absentujú. Ide o terénne sociálne služby, ktoré zabezpečujú zotrvanie obyvateľov v ich domácom prostredí, kde sú zvyknutí a kde sa cítia v bezpečí a kde majú vytvorené sociálne väzby.

Opatrenie 1: Zabezpečenie terénnych sociálnych služieb podľa potrieb cieľovej skupiny

Popis opatrenia:

- analýza potrieb cieľových skupín v oblasti potreby sociálnych služieb,
- analýza možnosti financovania terénnych sociálnych služieb,
- zabezpečenie terénnych sociálnych služieb.

Predpokladané dopady opatrenia:

- zotrvanie obyvateľov odkázaných na sociálne služby v ich prirodzenom prostredí,
- zabezpečenie sociálnych služieb podľa potrieb obyvateľstva.

2. Zlepšenie bezbariérovosti v obci

Tak ako v mestách v rôznych inštitúciách je potrebné zabezpečiť aj v obci bezbariérový prístup do verejných budov, inštitúcií a ďalších objektov.

Opatrenie 2: Zabezpečenie bezbariérového prístupu do verejných objektov v obci

Popis opatrenia:

- analýza stavu bezbariérových vstupov do verejných objektov,
- zabezpečenie bezbariérového vstupu alebo alternatívneho vstupu do verejných budov.

Predpokladané dopady opatrenia:

- uľahčenie samostatného a bezpečného pohybu a vstupu do verejných objektov v obci.

3. Preventívne opatrenia v oblasti prevencie kriminality a bezpečného správania sa v cestnej premávke

V súčasnej dobe sa obeťami kriminality stávajú členovia prvej cieľovej skupiny z dôvodu ich väčšej zraniteľnosti. Obchodníci s nekalými praktikami si taktiež vyberajú práve ľudí, ktorí majú menšiu znalosť zákonov a sú dôverčiví. Z toho dôvodu je potrebné vytvárať aktivity, ktorými sa zvýši povedomie týchto občanov v oblasti vyhýbania sa nekalým obchodným praktikám. Taktiež je potrebné posilniť ich povedomie o bezpečnom správaní sa v cestnej premávke.

Opatrenie 3: Organizovanie preventívnych informačných a vzdelávacích aktivít

Popis opatrenia:

- zabezpečenie vzdelávacích aktivít pre cieľovú skupinu,
- zabezpečenie prednášajúcich,
- zabezpečenie papierových výstupov (letáky, brožúry) zo vzdelávacích aktivít,
- analýza ďalších oblastí, do ktorých by mohlo byť vzdelávanie do budúcnosti zamerané.

Predpokladané dopady opatrenia:

- zvýšenie bezpečnosti cieľovej skupiny,
- zníženie kriminality v obci, ktorej obeťami sú príslušníci cieľovej skupiny.

4. Podpora medzigeneračnej solidarity

K aktívnejšiemu kreovaniu života seniorov významnou mierou prispieva umenie a kultúra, ktoré otvárajú priestor tvorivosti a zmysluplnému tráveniu voľného času. Zviditeľnenie problematiky aktívneho starnutia a zapojenie mladších generácií do podpory aktívneho starnutia napomôže tolerancii a citlivosti voči fenoménu staroby a pomôže tiež vytvoriť súdržnú a na generačnej solidarite fungujúcu spoločnosť bez chudobou ohrozených a osamelých ľudských jedincov.

Opatrenie 4: Organizovanie spoločných aktivít seniorov a mládeže

Popis opatrenia:

- zabezpečenie pracovnej skupiny pozostávajúcej zo zástupcov obce, seniorov a mládeže,
- analýza možností organizovania aktivít zameraných na medzigeneračnú solidaritu,
- realizácia aktivít v spolupráci s relevantnými zainteresovanými stranami.

Predpokladané dopady opatrenia:

- podpora medzigeneračnej solidarity,
- vzájomné spoznávanie mladej a staršej generácie a posilnenie väzieb medzi nimi,
- zvýšenie úcty mladej generácie voči seniorom,
- zvýšenie miery dobrovoľníctva v obci.

3.3 Strategické ciele pre cieľovú skupinu nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním

1. Dlhodobo nezamestnaní

Strata zamestnania výraznou mierou ovplyvňuje život jednotlivca ako aj jeho rodinných príslušníkov. Zmena ekonomickej situácie môže častokrát viesť k zmene spoločenského statusu a v konečnom dôsledku k zmene životnej úrovne.

Opatrenie 1: Pomoc dlhodobo nezamestnaným osobám

Popis opatrenia:

- zmapovanie počtu dlhodobo nezamestnaných osôb,
- komunikácia s miestnymi zamestnávateľmi v oblasti možnosti zamestnávania dlhodobo nezamestnaných v obci,
- využitia aktuálnej možnosti pomoci dlhodobo nezamestnaným napríklad formou aktivačnej činnosti.

Predpokladané dopady opatrenia:

- udržiavanie pracovných návykov,
- zvýšenie príjmov jednotlivcov,
- zabezpečovanie verejnoprospešných činností pre obec,
- zvýšenie zamestnanosti v obci.

Finančné zdroje:

- ÚPSV a R Žilina
- rozpočet obce

2. Pracovné návyky nezamestnaných

Opatrenie 2.: Zlepšenie pracovných návykov

Popis opatrenia:

- organizovanie menších obecných služieb a aktivačnej činnosti

Predpokladané dopady opatrenia:

- zlepšenie pracovných návykov
- zlepšenie životných podmienok

Finančné zdroje:

- ÚPSV a R Žilina
- rozpočet obce

3.4 Strategické ciele pre cieľovú skupinu deti, mládež a rodina

1. Prevencia sociálno – patologických javov

Negatívne javy predovšetkým u mládeže sa objavujú v súčasnosti čoraz častejšie. Ich riešenie je už retroaktívnou činnosťou príslušných orgánov, inštitúcií a predovšetkým rodičov. Dôležité je preto vytvárať aktivity na predchádzanie týmto javom, t. j. posilnenie prevencie.

Opatrenie 1: Rozvoj sociálno - preventívnych programov pre deti a mládež

Popis opatrenia:

- úzka spolupráca so ZŠ s MŠ v obci,
- analýza uskutočňovaných aktivít v oblasti prevencie sociálno-patologických javov,
- navrhnutie plánu a smerovania budúcich preventívnych aktivít,
- nadviazanie spolupráce s relevantnými zainteresovanými stranami (polícia, ÚPSVR organizácie verejného sektora uskutočňujúce preventívne aktivity).

Predpokladané dopady opatrenia:

- zníženie sociálno-patologických javov u detí a mládeže,
- zvýšenie informovanosti v oblasti sociálno-patologických javov,
- včasné podchytenie vznikajúcich problémov a predchádzanie krízovým situáciám.

Finančné zdroje:

- rozpočet obce

2. Podpora voľnočasových aktivít cieľovej skupiny

V súčasnej dobe rozmáhajúceho sa virtuálneho trávenia voľného času je potrebné vytvárať podmienky k aktívne trávenie voľného času mládeže a tak isto rodinám a matkám s deťmi. Práve podpora takýchto aktivít napomôže zníženiu negatívnych javov, zvyšovaniu súdržnosti spoločnosti a prevencii sociálnej izolácie.

Opatrenie 2: Podpora voľnočasových aktivít mládeže v obci

Popis opatrenia:

- zistenie potrieb mládeže na rozvoj aktivít,
- vytvorenie platformy na stretávanie sa mládeže (združenie, klub alebo pod.),
- zabezpečenie priestorov pre aktivity mládeže.

Predpokladané dopady opatrenia:

- zabezpečenie možnosti mládeže na vlastné organizovanie sa,

- aktívne trávenie voľného času,
- zvyšovanie súdržnosti mládeže v obci,
- zníženie výskytu sociálno - patologických javov a kriminality,
- vzájomné spoznávanie a posilnenie väzieb medzi mládežou.

Finančné zdroje:

- rozpočet obce

3. Aktivity pre rodiny

Opatrenie 3: Podpora aktivít pre rodiny

Popis opatrenia:

- zistenie potrieb rodín (predovšetkým matiek s deťmi, osamelých rodičov) v oblasti rozvoja aktivít a infraštruktúry pre cieľovú skupinu,
- realizácia aktivít pre rodiny.

Predpokladané dopady opatrenia:

- rozšírenie možností stretávania sa a trávenia voľného času pre rodiny,
- zlepšenie spoločenského života rodín v obci.

Finančné zdroje:

- rozpočet obce

3.5 Strategické ciele pre cieľovú skupinu osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Zmena finančnej situácie môže viesť k existenčnej otázke a k sociálnemu vylúčeniu jednotlivcov a jeho rodinných príslušníkov. Dlhy jednotlivcov často ohrozujú rodinných príslušníkov, rodičov zadĺžených alebo opačne. U mnohých osôb je finančná gramotnosť nízka, často sa jedná o osoby, ktoré sú dlhodobo v sociálnej exklúzii. Túto skutočnosť často spôsobuje nízka gramotnosť osôb. Z tohto dôvodu je potrebné venovať pozornosť tejto cieľovej skupine.

1. Neformálne vzdelávanie

Opatrenie 1: Rozvoj neformálneho vzdelávania životných zručností

Popis opatrenia:

- zvýšenie gramotnosti pre osoby bez vzdelania.

Predpokladané dopady opatrenia:

- začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do pracovného a spoločenského života.

Finančné zdroje:

- UPSV a R
- rozpočet obce

3.6 Spoločné strategické ciele

1. Zvýšenie informovanosti verejnosti o poskytovaných sociálnych službách v obci a v okolí

Základom dobrého fungovania a využívania sociálnych služieb je informovanosť klientov o poskytovaných a tiež informačná previazanosť poskytovateľov navzájom.

Opatrenie 1: Zmapovanie a analýza informačných zdrojov v obci

Popis opatrenia:

- analýza a zmapovanie informačných potrieb cieľových skupín,
- analýza súčasného stavu informačných, poradenských služieb pre cieľové skupiny,
- zmapovanie poskytovaných služieb v obci a okolí,
- spracovanie vhodnej formy komunikácie informácií o sociálnych službách podľa potrieb cieľových skupín,
- komunikovanie informácií za použitia vhodných komunikačných prostriedkov.

Predpokladané dopady opatrenia:

- zvýšenie informovanosti o poskytovateľoch sociálnych služieb a nadväzujúcich služieb,
- rýchlejšie a efektívnejšie riešenie krízových situácií rodín, detí a mládeže,
- efektívnejšia koordinácia podpory existujúcich a vznik nových služieb,
- využívanie služieb i tými klientmi, ktorí o niektorých službách doposiaľ nevedeli.

2. Zistenie početnosti niektorých cieľových skupín

Poskytovanie vhodných sociálnych služieb a podpornej pomoci nie je možné bez poznania početnosti niektorých cieľových skupín a ich potrieb.

Opatrenie 1: Zmapovanie počtu jednotlivých cieľových skupín a ich potrieb

Popis opatrenia:

- výber vhodnej formy a uskutočnenie zistenia počtu cieľových skupín,
- výber vhodnej formy a uskutočnenie zistenia potrieb cieľových skupín.

Predpokladané dopady opatrenia:

- uľahčenie poskytnutia pomoci príslušníkom cieľových skupín,
- rýchlejšie a efektívnejšie riešenie krízových situácií cieľových skupín,
- poskytovanie sociálnych služieb a pomoc podľa potrieb cieľových skupín.

3. Výkon terénnej sociálnej práce v obci

Cieľom terénnej sociálnej práce je znižovať mieru sociálneho vylúčenia a chudoby jednotlivcov a rodín prostredníctvom služieb terénneho sociálneho pracovníka, ktorý pôsobí priamo v obci, t. j. priamo v prostredí klientov.

Opatrenie 1: Pôsobenie terénneho sociálneho pracovníka v obci

Popis opatrenia:

- analýza možnosti financovania terénnej sociálnej práce (možnosť financovania z Európskeho sociálneho fondu),
- analýza možnosti výkonu terénnej sociálnej práce v spolupráci s inou obcou,
- zabezpečenie vhodných priestorov pre terénneho sociálneho pracovníka,
- výber terénneho sociálneho pracovníka,
- výkon terénnej sociálnej práce.

Predpokladané dopady opatrenia:

- uľahčenie poskytnutia pomoci príslušníkom cieľových skupín,
- rýchlejšie a efektívnejšie riešenie krízových situácií cieľových skupín,
- zníženie výskytu sociálne patologických javov,
- zvýšenie počtu integrovaných obyvateľov do spoločnosti,
- zníženie počtu nezamestnaných.

4. Rozvoj dobrovoľníctva v obci

Dobrovoľníctvo je jedným z prostriedkov pomoci znevýhodneným skupinám obyvateľov. Možno ho vykonávať v každej sfére života, či už je to ochrana životného prostredia, humanitárna pomoc a ochrana ľudských práv, sociálna a zdravotná oblasť, kultúrna oblasť, športová a vzdelávacia činnosť, zahraničná dobrovoľná služba.

Opatrenie 1: Aktivizovanie dobrovoľníctva v obci

Popis opatrenia:

- zmapovanie potenciálu dobrovoľníctva v obci,
- vytvorenie platformy alebo pracovnej skupiny rozvíjajúcej dobrovoľníctvo v obci,
- vytýčenie cieľov v oblasti dobrovoľníctva v obci (so zameraním na potreby cieľových skupín),
- vytváranie programov a aktivít so zapojením širokej verejnosti (mládež, produktívne obyvateľstvo aj seniori).

Predpokladané dopady opatrenia:

- zvýšenie angažovanosti a posilňovanie pocitu príslušnosti občanov k ich komunite,
- pomoc cieľovým skupinám v obci,
- preberanie zodpovednosti obyvateľstva za svoje okolie,
- rozvoj vzájomného spoločenského stretávania a vzťahov medzi obyvateľmi obce.

4. MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Monitorovanie komunitného plánu bude priebežne vykonávať sociálno-zdravotná komisia. Jedenkrát ročne sociálno-zdravotná komisia vykoná hodnotenie. Správu o plnení cieľov komunitného plánu predloží obecnému zastupiteľstvu.

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb obce Kotešová na obdobie rokov 2018 – 2023 prioritne podporuje rozvoj terénnych sociálnych služieb, zosúladenie rodinného a pracovného života, zameriava sa na podporu tvorby pracovných príležitostí pre občanov ohrozených sociálnym vylúčením a na podporu aktívneho starnutia.

Spracovaním Komunitného plánu sociálnych služieb obce Kotešová sa v obci pristúpilo ku komplexnému komunitnému plánovaniu, cieľom ktorého je:

- zmapovanie a vyhodnotenie situácie v oblasti sociálnych služieb v obci,
- naštartovanie systematického a transparentného plánovania rozvoja sociálnych služieb za účasti všetkých dotknutých subjektov a vytvorenie efektívne fungujúceho miestneho partnerstva týchto subjektov,
- stanovenie a realizácia strategických cieľov a opatrení rozvoja sociálnych služieb obce,
- vytvorenie nástroja pre rozhodovanie manažmentu obce v oblasti sociálnych služieb.

Úspech realizácie strategických cieľov a opatrení stanovených v komunitnom pláne bude podmienený mierou spolupráce dotknutých subjektov a vhodným zabezpečením finančných, materiálnych a personálnych podmienok potrebných na rozvoj sociálnych služieb v obci.

Dokument bol prerokovaný a schválený Obecným zastupiteľstvom v Kotešovej uznesením č. 74/2017 dňa 8. decembra 2017.

V Kotešovej, 22. novembra 2017

PhDr. Mgr. Peter Mozolík
starosta obce

Vyvesené na úradnej tabuli obce dňa 23.11.2017
Vyvesené po schválení obecného zastupiteľstva dňa 11.12.2017
Zvesené z úradnej tabule dňa 27.12.2017